

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2025-2026
Anul de studiu IV, semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea din Craiova
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență, seria 2022-2026
1.6. Programul de studii	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumire disciplina		<i>Drept canonic ortodox. Administrație și legislație bisericească</i>				2.2. Cod	D15TOPL784
2.3. Titularul activității de curs			Pr. Conf. Univ. Dr. Iulian Mihai CONSTANTINESCU				
2.4. Titularul activității de seminar			Pr. Conf. Univ. Dr. Iulian Mihai CONSTANTINESCU				
2.5. Anul de studiu	IV	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei	DS, DO

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					5
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					3
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități: activități de cercetare					2

3.7 Total ore studiu individual	22
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	50
3.10 Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe specifice privind exercitarea puterii bisericești în cele trei ramuri ale sale.
4.2. de competențe	Competențe minimale de operare pe calculator (Word, Internet Explorer); capacitate de analiză și sinteză.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Studentii se vor prezenta la curs conform orarului, la sala stabilită, respectând prezența impusă, disciplina și ținuta specifice.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Studentii vor avea asupra lor materialele didactice solicitate și mijloacele necesare puse la dispoziție de facultate pentru seminar.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	1. Utilizarea corectă a terminologiei, a legislației canonice cu care operează Disciplina Drept canonic și a doctrinei canonice privind exercitarea puterii bisericești, pentru a înțelege și a exercita în deplină canonicitate atribuțiile oficiului în calitate de viitori clerici; 2. Cunoașterea conținutului și interpretarea corectă a textului canoanelor cuprinse în Colecția fundamentală de canoane, aprofundarea canoanelor paralele și aplicarea lor în contextul actualelor condiții materiale, adică privind evoluția legislației de stat și a mentalității societății.
Competențe transversale	1. Aplicarea principiilor și a normelor de drept canonic în viitoarea activitate pastoral-misionară de la nivelul parohiei; 2. Implicarea activă și cooperarea eficientă în cadrul organismelor colegiale de la nivel local, teritorial-administrativ pe baza legislației bisericești și politico-bisericești.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Actualizarea Dreptului Canonic Ortodox în contextul juridic, cultural și științific actual, formarea și cultivarea unei conștiințe canonice a viitorilor slujitori ai Bisericii, capabili să articuleze un dialog onest între Biserică și stat, în contextul actual.
7.2 Obiectivele specifice	1. Evidențierea specificului și a importanței disciplinei Drept Canonic Ortodox, în contextul celorlalte discipline teologice, mai ales al disciplinelor din Teologia Practică; 2. Evidențierea perspectivei eclesiale asumate în abordarea teologiei practice, în contextul actual; 3. Actualizarea reperelor patristice în relația dintre membrii Bisericii și în relația dintre Biserică și stat; 4. Cunoașterea principalelor resorturi ideologice care au distorsionat relația dintre membrii Bisericii și relația dintre Biserică și stat; 5. Familiarizarea cu principalele direcții juridico-legislative, din contextul politic, cultural și științific actual; 6. Formarea și cultivarea unei conștiințe a dialogului care să articuleze o relație adecvată între Biserică și stat; 7. Prezentarea specificului Ortodoxiei în dialogul dintre Biserică și stat, în contextul actual; 8. Relaționarea datelor din cadrul teologiei practice cu datele specifice celorlalte discipline teologice, în vederea formării unei perspective unitare; 9. O bună orientare în bibliografia specifică Dreptului Canonic Ortodox, teologiei practice și științelor juridice.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Timp alocat
1. Administrarea puterii învățătoarești. Rânduielei canonice privind predica și cateheza	Prelegere Materiale didactice imprimare Expunerea, analiza, studiul de caz, conversația, dezbateră, problematizarea, misiuni practice	2 ore
2. Sfintele Taine. Rânduielei canonice privind Botezul, Mirungerea și Euharistia	Prelegere Materiale didactice imprimare Expunerea, analiza, studiul de caz, conversația, dezbateră, problematizarea, misiuni practice	2 ore
3. Rânduielei canonice privind Mărturisirea și Maslul	Prelegere Materiale didactice imprimare Expunerea, analiza, studiul de caz, conversația, dezbateră, problematizarea, misiuni practice	2 ore
4. Rânduielei canonice privind Cununia	Prelegere Materiale didactice imprimare Expunerea, analiza, studiul de caz, conversația, dezbateră, problematizarea, misiuni practice	2 ore
5. Rânduielei canonice privind Hirotonia	Prelegere Materiale didactice imprimare Expunerea, analiza, studiul de caz, conversația, dezbateră, problematizarea, misiuni practice	2 ore

6. Rânduiri canonice privind ierurgiile	Prelegere Materiale didactice imprimare Expunerea, analiza, studiul de caz, conversația, dezbateră, problematizarea, misiuni practice	2 ore
7. Activitatea conducătoare a Bisericii Ortodoxe	Prelegere Materiale didactice imprimare Expunerea, analiza, studiul de caz, conversația, dezbateră, problematizarea, misiuni practice	2 ore

8.2. Bibliografie:

Comentariile canoniștilor bizantini. Canoanele apostolice și canoanele Sinoadelor ecumenice, I, studiu introductiv, note și traducere Pr. Răzvan Perșa, Basilica, București, 2024;

Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, 2020;

Regulamentele bisericești;

Constituția României, 2003;

Legea Cultelor din România 489/2006;

1. Constantinescu, Iulian Mihai, *Biserica și instituția căsătoriei. Condițiile administrării căsătoriei. Studiu juridico-canonice*, Editura Christiana, București, 2010;
2. Constantinescu, Iulian Mihai, *De impedimentis matrimonii. De la acrivia canonică la economia bisericească*, Editura Universitaria, Craiova, 2010;
3. Constantinescu, Iulian Mihai, *Dicționar de termeni juridico-canonici pentru uzul studenților teologi*, Vol. II, Editura Universitaria, Craiova, 2020;
4. Constantinescu, Iulian Mihai, *Instituția divorțului între legislația canonică și legislația civilă*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012;
5. Floca, Ioan N., *Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească*, vol. 2, București 1990;
6. L'Huillier, Peter, *Dreptul bisericesc la sinoadele ecumenice I-IV*, Ed.Gnosis, București 2000;
7. Santi, Cosmin, *Procedura de judecată în Dreptul canonic și Dreptul civil. Aspecte comparative*, C. H. Beck, București, 2023.

8.3. Seminar	Metode de predare	Timp alocat
1. Păstrarea adevărului revelat în Biserică	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
2. Clerul și exercitarea puterii învățătoarești	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
3. Administrarea canonică a Sfintelor Taine	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
4. Ierurgiile și normele canonice privind cultul Bisericii	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
5. Funcțiunea legislativă a Bisericii	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
6. Funcțiunea judecătorească a Bisericii	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
7. Funcțiunea executivă a Bisericii	Expozitivă, discuție	2 ore

	colectivă	
8.4. Bibliografie: <i>Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, 2020;</i> <i>Regulamentele bisericești;</i> <i>Constituția României, 2003;</i> <i>Legea Cultelor din România 489/2006;</i> 1. Constantinescu, Iulian Mihai, <i>De impedimentis matrimonii. De la acrivia canonică la iconomia bisericească</i> , Ed. Universitaria, Craiova, 2011; 2. Floca, Ioan N., <i>Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească</i> , vol. 2, București 1990; 3. L'Huillier, Peter, <i>Dreptul bisericesc la sinoadele ecumenice I-IV</i> , Ed.Gnosis, București 2000; 4. Milaș, Nicodim <i>Dreptul bisericesc oriental</i> , București 1915; 5. Phidas, Vlassios, <i>Drept canonic. O perspectivă ortodoxă</i> , Ed.Trinitas, Iași, 2008; 6. Santi, Cosmin, <i>Procedura de judecată în Dreptul canonic și Dreptul civil. Aspecte comparative</i> , C. H. Beck, București, 2023.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele abordate la cursuri și seminarii sunt de actualitate, importante în contextul aprofundării disciplinei Dreptului canonic. Tematica vizează subiecte relevante pentru cercetarea juridico-canonică și pentru cunoașterea cadrului larg al organizării și funcționării Bisericii, dar și al relațiilor cu statul și cu celelalte culte religioase. Prin însușirea conținuturilor de învățare se răspunde exigențelor din piața muncii, cerințelor principalilor angajatori: structurile eclesiale, structurile de asistență socială și structurile din domeniul educației, absolvenții de la licență dobândind cunoștințele necesare pentru următorul nivel de studiu, masteratul.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Colocviu	70%
10.5 Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în lucrările de seminar	Lucrare de seminar; Prezență activă; Implicarea în activitățile de seminar	30%
10.6 Standard minim de performanță:			
Pentru nota 5 (cinci): Dobândirea principalelor cunoștințe privind administrarea Sfintelor Taine ale Bisericii și noțiunile de bază privind puterea conducătoare a Bisericii.			

Data completării 1.10.2025	Semnătura titularului de curs Pr. Conf. Univ. Dr. Iulian Mihai CONSTANTINESCU	Semnătura titularului de seminar Pr. Conf. Univ. Dr. Iulian Mihai CONSTANTINESCU
Data avizării în departament 01.10.2025		Semnătura director de departament Pr. Lect. Univ. Dr. Mihai Ciurea

--	--